މަލާއިކަތްބޭކަލުންގެ ނަންފުޅުން ކުދިންނަށް ނަން ކިޔުމަކީ ކޮންކަހަލަ ކަމެއްތޯ؟

ޖަވާބު ދެއްވީ: އުސްތާޛު أبو أنس محمد حسن (حفظه الله)

بسم الله الرحمن الرحيم ، الحمد لله رب العالمين، و الصلاة و السلام على رسول الله -صلوات الله و سلامه عليه- وعلى آله و صحبه أجمعين.

أما بعد:

މަލާއިކަތް ބޭކަލުންގެ ނަންފުޅުތަކުން ދަރިންނަށް ކިޔުމާ މެދު ކޮށްފައިވާ ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި ބުނެލަމެވެ.

ޖަވާބަކީ: މަލާއިކަތުބޭކަލުންގެ ނަންފުޅުތައް އާދަމުގެދަރިންނަށް ކިޔުން މަނާކުރާނެ ދަލީލެއްނެތެވެ. ނަމަވެސް: އެއްވެސް ޙަދީޘެއްގައި އެކަން ނަހީ ކުރެވިފައިނުވެއެވެ. އަދި އެފަދައިން ޞައްޙަވެގެންވާ ޙަދީޘެއް ބަޔިކަނި ކަމުގައި އިލްމުގެ އަހުލުވެރިން ވިދާޅުވެފައިވެއެވެ. އެފަދައިން ނަބިއްޔާ ﷺ އަށް ނިސްބަތްކުރެވިގެންވާ ޙަދީޘަކުގެ ތެރޭގައި

އަންނަނިވި ޙަދީޘް ހިމެނިގެންވެއެވެ. ރިވާކުރެވިފައިވެއެވެ. " أن رجلاً قال: يا رسول الله، ولد لي مولود فما أخير الأسماء؟ قال: إن خير أسمائكم الحارث وهمام، ونعم الاسم عبد الله وعبد الرحمن، وسموا بأسماء الأنبياء، ولا تسموا بأسماء الملائكة." މާނައީ: "ނަބިއްޔާ ﷺ އަރިހަށް މީހަކު ވަޑައިގެން ދެންނެވިއެވެ. الله ގެ ރަސޫލާއެވެ. މިމަންނައަށް އަލަށް ދަރިއަކު ލިބިއްޖެއެވެ. ފަހެ، ދަރިއަށް ނަން ކިޔުމުގައި އިޚްތިޔާރު ކުރާނީ ކޮން ނަމެއްތޯއެވެ؟ އެހިނދު ޙަދީޘް ކުރެއްވިއެވެ. ތިޔަބައިމީހުން ކިޔުމަށް އެންމެ ހެޔޮވެގެންވާ ނަންތަކަކީ الحارث އަދި همام އެވެ. އަދި عبد الله އާއި عبد الرحمن އެވެ. (މި ދެނަމުގެ) ހެޔޮ ކަމާއެވެ. އަދި ނަބީބޭކަލުންގެ ނަންތަކުގެމަތިން ނަންދޭށެވެ. މަލާއިކަތުބޭކަލުންގެ ނަންތަކުގެމަތިން ނަންތައް ނުދޭށެވެ". މި ޙަދީޘަކީ ފާސް މަލާއިކަތު ބޭކަލުންގެ ނަންތަކުގެމަތިން ނަން ނުދިނުމަށް ދުރުކުރުވެގެންވާ ޙަދީޘްތަކުގެ ތެރެއިން ރިވާވެފައެވެ. އެހެނަސް މުޙައްދިޘުން ދެކެވަޑައިގެންނަވާ ގޮތުގައި މިއީ ބަލިކަށި ޙަދީޘެކެވެ. ވީމާ މިފަދައިން މަނާ ކުރުމަށް ދަލީލެއް ވާރިދުވެގެންނުވެއެވެ.

ދެވަނައީ: އިލްމުވެރިންގެ ދެބަސްގައި މަލާއިކަތުބޭކަލުންގެ ނަންތައް ދަރިންނަށް ކިޔުމާއިމެދުގައި ޚިލާފު އުފެދިފައިވެއެވެ. އެޚިލާފު އުފެދިފައިވަނީ ހުއްދަ ކަމެއް ކަމާއި މަކްރޫހު ވެގެންވާ ޙަރާމެއް ކަމުގެ ދާއިރާގައެވެ. އެގޮތުން ޖުމްހޫރު އިލްމުވެރިން ދެކެވަޑައިގެންނަވަނީ މަލާއިކަތް ބޭކަލުންގެ ނަންތަކުގެމަތިން ނަންދިނުން ހުއްދަވެގެންވާ ކަމެއްގެއެވެ. އަދި ބައެއް އިލްމުވެރިން ދެކެވަޑައިގެންނަވަނީ އެއީ މަކްރޫހުވެގެންވާ ކަމެއް ކަމުގައެވެ. އިމާމު مالك -رحمه الله- މިފަދައިން ވިދާޅުވެފައިވެއެވެ. ابن رشد -رحمه الله- ވިދާޅުވެފައިވެއެވެ. "އިމާމު مالك -رحمه الله- މިފަދައިން ކަރާހިޔްކުރެއްވުމުގެ ސަބަބު ކަމުގައި ބަޔާންކުރައްވާ ވިދާޅުވެފައިވެއެވެ. އެއީ އެހެން އާދަމުދަރިންނަށް ކިޔުމުގެ ސަބަބުން އެ ނަމަށް ހުރުމަތްކަން ގެއްލޭތީއެވެ. އެގޮތުން އެ ނަމަށް ހައިބަތުކަމެއް އޮތުމަށްޓަކައެވެ". ހެޔޮ: މިހާރު ޖިބްރީލް – عَليه السّلام - ގެ ނަމުން ނަން ދެވުން އެހެނދު އުޅޭހެން އިސްތިޢުމާލް ކުރެވެއެވެ. ޖިބްރީލް އަތުވެއްޖެއެވެ. ޖިބްރީލް ފޮނުއްވިއެވެ. މިފަދައިން ބޭނުންކުރުން އިވުމުން އެއީ ނުހަނު ގަޔާނާތަކުން ގެނބޭ ކަމެއްގެ ގޮތުގައިވީމާއި، އެ ނަމަކު ޖައްސަވާގޮތެއް ހިފެހެއްޓޭނެވެ.

އަދި އިމާމު ابن القيم -رحمه الله- ލިޔުއްވި މަޝްހޫރު ފޮތް تحفة المودود ގައި މަލާއިކަތުންގެ ނަންތަކުގެމަތިން ނަން ދިނުމުގެ ޙުކުމަށް ގޮތެއް އޮތް މަކްރޫހުވެގެންވާ ޖަމާޢަތުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވެއެވެ. އަދިވެސް މި ކަން ކަރާހިޔަތް ކަމުގައި ސަބަބެއް ކަމުގައި ވިދާޅުވެއެވެ. އެ ނަންތަކުގައި މަލާއިކަތު ބޭކަލުންނަށް

Al Bayaan @AlBayaan10 bit.ly/ALBAYAAN | albayaanmv.com

ޚާއްސަވެގެންވާ ނަންފުޅުތަކެއްގެ ޒިކުރުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ނަންތަކެކެވެ. އެގޮތުން جبريل ، ميكائيل އަދި إسرافيل މި ނަންފުޅުތައް ލިބިން ވަޑައިގެންނެވިއެވެ. ވީމާ، މިކަމުގައި ނަބަވީ ބަރަކާތުގެ ރިވާޔަތް މިފަދަ ނަންތައް ލިބުމުން ދުރުހެލިވުމަށެވެ.

ނިންމާލުމުގެ ގޮތުގައި ބުނަމެވެ. މިއަދު މިސްކިތްތަކުގެ ތެރޭގައި ނަންނެރުމުގެ ތެރޭގައި އާންމުވެފައިވާ އެއް ސިފަ ކަމުގައިވާ މަލާއިކަތުންނާބެހޭ ނަންފުޅުތައް އަންހެން ދަރިންނަށް ލިބުމަށް ދީނުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ބަލަހައްޓާ ދަރިން ކަމުގައި އިޢުތިޤާދުކުރުން ކަސަލޭއައްޔޮއެވެ. އެ ގޮތުން ملاك (މަލާކު) ملك (މަލަކު) مَلَكَةً (މަލަކާ) ފަދަ ނަންތައް ލިބުމުގެ ބަރަކާތްތެރިވުން ކަމުގައި ބެލުމަކީ ނުރަނގަޅު ބޭނުމަކީ ބެލުމެކެވެ. ސަލަފުން މި އަދަބު ވާހަކަ ކަނޑައަޅާ މުސްލިމުން މަލާއިކަތުންނާބެހޭ ނަންނެރުން الله ގެ އަންހެންދަރިން ކަމުގައި ހަދާފައިވުމުގެ އަދަބުގެ ވަރުގަދަވެގެންވާ އަމަލެއްގެ ގޮތުގައެވެ. ވީމާ، މިކަމުގެ މަށްޗަށް ސަމާލުވުން ހުއްޓެވެ.

މި މައުސޫލުގެ ހުކުމާއި ފިޤުހުއްދުރަނގަޅުކަން މަލާއިކަތުންނާބެހޭ ނަންފުޅުތަކުން ނަން ލިބުން ދޫކޮށްލުން އަވަހަށްވެގެންވެއެވެ. އަދި އަންހެން ދަރިންނަށް އެފަދަ ނަންތައް ލިބުން ބަރަކާތްތެރިވުން ކަމުގައި ބެލުމަށެވެ.

والله تعالى أعلم. وصلى الله على نبينا محمد وآله وصحبه وسلم.

Al Bayaan @AlBayaan10 bit.ly/ALBAYAAN | albayaanmv.com